

Novela Lex Ukrajina 7 postoupila ve Sněmovně do 3. čtení. Rusové na základě poslaneckého návrhu získají české občanství, jen když se vzdají ruského

23.10.2024 - Adam Rözler | Ministerstvo vnitra ČR

Pokud budou chtít občané Ruské federace získat české občanství, budou se muset vzdát ruského. Poslanecký návrh, který reaguje na aktuální bezpečnostní situaci, se stal součástí novely Lex Ukrajina 7 a platit bude do doby, než dojde k normalizaci vztahů s Ruskem. Na ty, kteří už občanství mají, nebude mít návrh vliv.

Poslanecká sněmovna dnes, 22. října 2024, poslala do 3. čtení novelu Lex Ukrajina 7. Součástí je i poslanecký pozměňovací návrh, který stanovuje, že české občanství dostanou občané Ruské federace jen tehdy, pokud se vzdají ruského. Jde o reakci na ruskou válku na Ukrajině a na skutečnost, že Rusko v současnosti představuje pro Česko bezpečnostní riziko. Návrh, na kterém se podíleli legislativní experti Ministerstva vnitra, nijak neumožňuje odejmout české občanství těm Rusům, kteří jej už mají.

Návrh je definovaný jako reakce na ruskou agresi na Ukrajině a s jeho platností se počítá minimálně do doby normalizace vztahů s Ruskou federací. Předpokládaná účinnost je od 1. ledna 2025.

Cílem návrhu je posilování vnitřní bezpečnosti Česka, protože se získáním občanství je např. spojena možnost přijetí k Policii ČR a dalším bezpečnostním sborům nebo výkon státní služby. S tím souvisí i možný přístup k citlivým, či dokonce utajovaným informacím, které mohou bezprostředně souviset s otázkami vnitřní i vnější bezpečnosti. Se statutem občana České republiky se navíc pojí práva, ale i povinnosti, včetně například branné povinnosti. V případě rozsáhlejšího ozbrojeného konfliktu s Ruskem a doplňování stavů Armády ČR osobami s českým a ruským státním občanstvím by tak rovněž hrozilo riziko úniku citlivých informací, nebo přímo napomáhání nepříteli.

„Získání občanství je něčím nadstandardním, na co není právní nárok, ale co např. umožňuje přístup do bezpečnostních složek nebo do státní správy. V době, kdy Rusko naši zemi označuje za nepřítele a vede proti nám hybridní válku, by možnost dvojího občanství mohla představovat bezpečnostní riziko,“ vysvětluje ministr vnitra Vít Rakušan s tím, že Česko reaguje i na zvýšené počty žádostí Rusů o české občanství.

Pozměňovací návrh kromě zakotvení podmínky pozbytí dosavadního státního občanství pro občany Ruské federace jako jedné z podmínek pro nabytí státního občanství České republiky počítá i s přerušением už probíhajících řízení o žádostech občanů Ruské federace starších 15 let až do doby pozbytí účinnosti ustanovení upravujících institut dočasné ochrany. U osob mladších 15 let nedojde k přerušení řízení, ale žádosti bude možné vyhovět jen v případě pozbytí ruského státního občanství. Povinnost pozbytí ruské občanství se nebude týkat žadatelů o azyl, výjimku mohou dostat i osoby, které prokáží, že mají pro Česko významný přínos.

Data

V České republice představuje ruská menšina cca 40–41 tisíc osob s povoleným přechodným nebo trvalým pobytem, tj. necelé 0,4 % všech obyvatel. Ze statistických údajů vyplývá, že dlouhodobě je

státní občanství České republiky udělováno nejčastěji státním občanům Ukrajiny, Ruské federace a Slovenské republiky. V letech 2019–2022 reprezentovali občané Ruské federace vždy přibližně 20 % z celkového počtu cizích státních příslušníků, kterým bylo uděleno státní občanství České republiky. V roce 2023 došlo v tomto ohledu k nárůstu o přibližně 5 %.

<https://www.mvcr.cz/clanek/novela-lex-ukrajina-7-postoupila-ve-snemovne-do-3-cteni-rusove-na-zaklade-poslaneckeho-navrhu-ziskaji-ceske-obcanstvi-jen-kdyz-se-vzdaji-ruskeho.aspx>